

Endringskompetanse ved ulike partskonstellasjoner i klagesaker

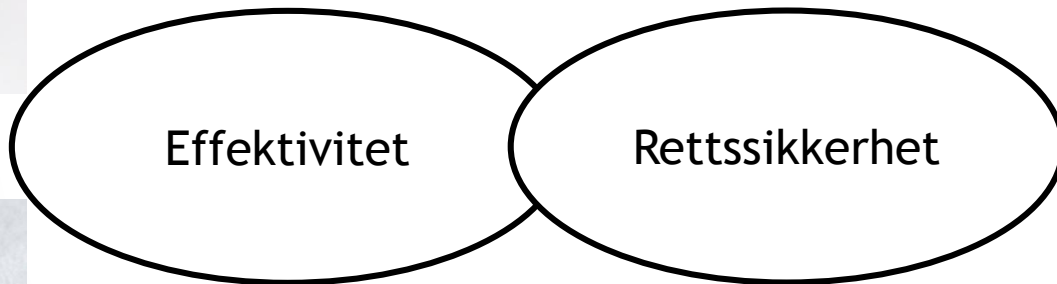

- Truls Ellingsæter, universitetslektor, Handelshøgskolen ved Universitetet i Stavanger

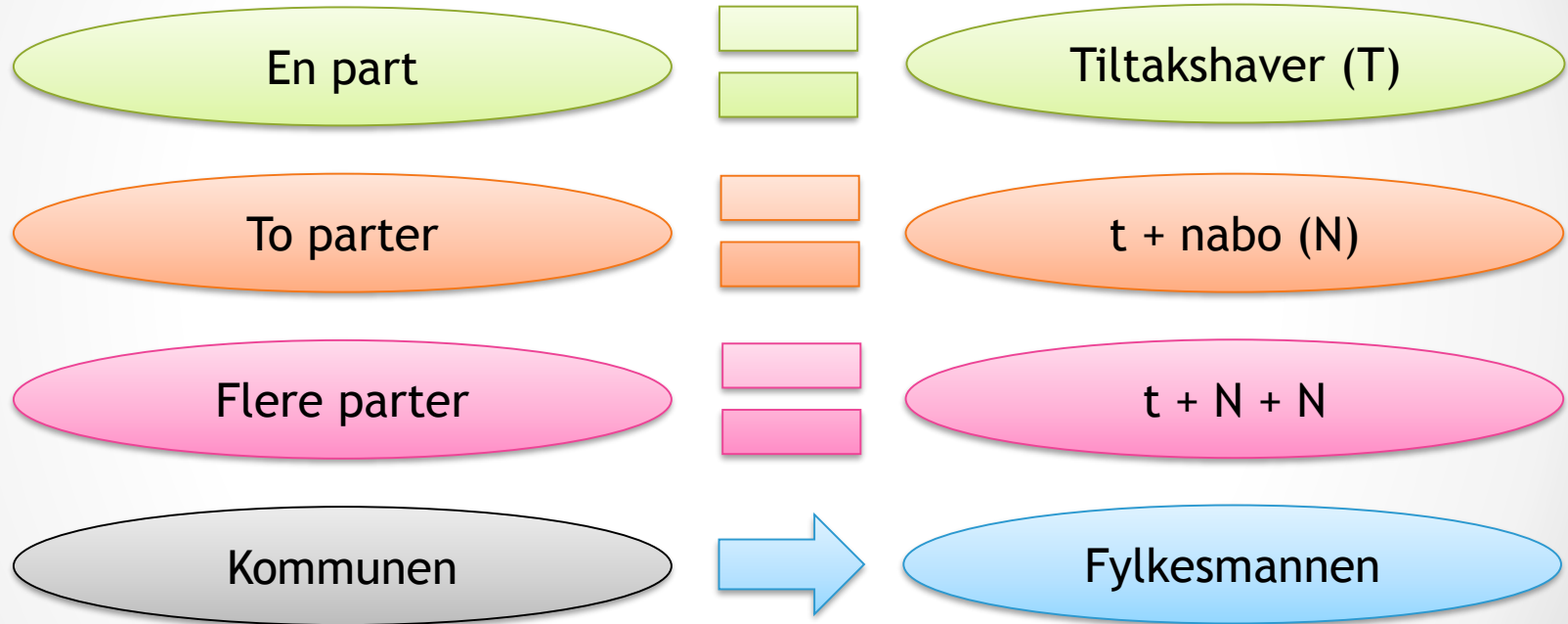

Endringskompetanse ved ulike partskonstellasjoner i klagesaker

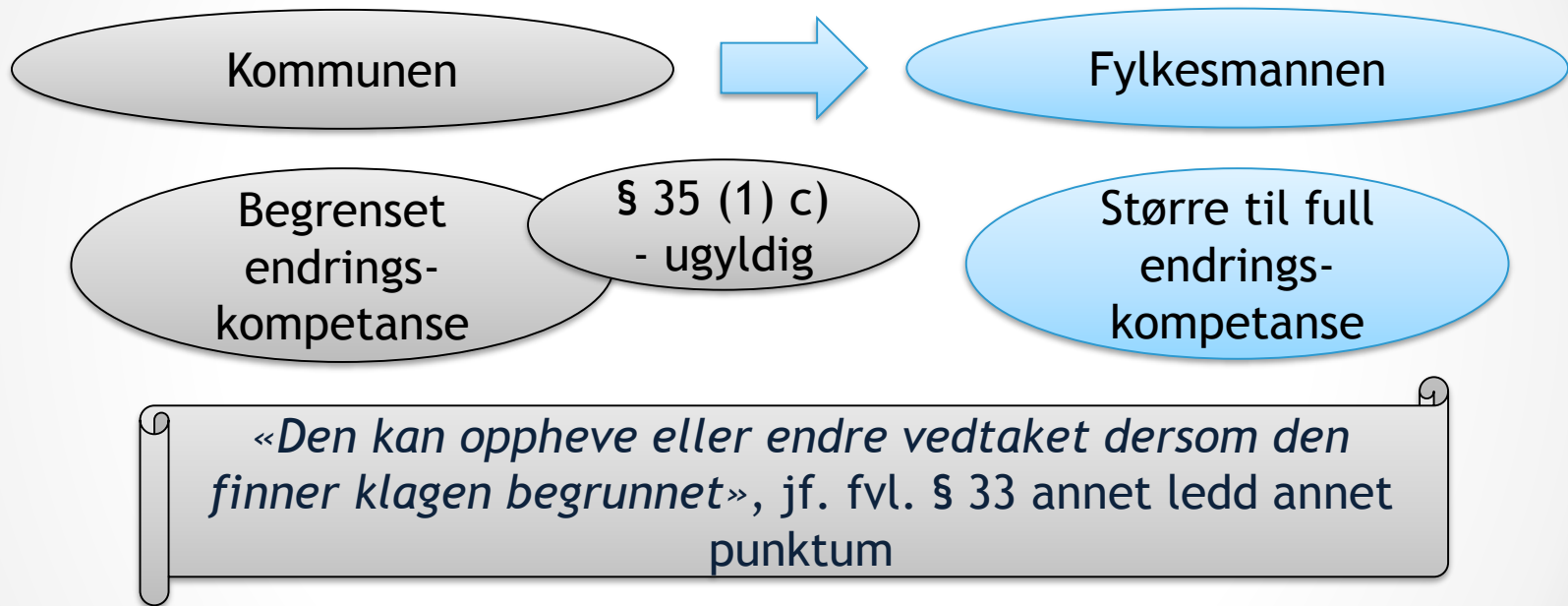

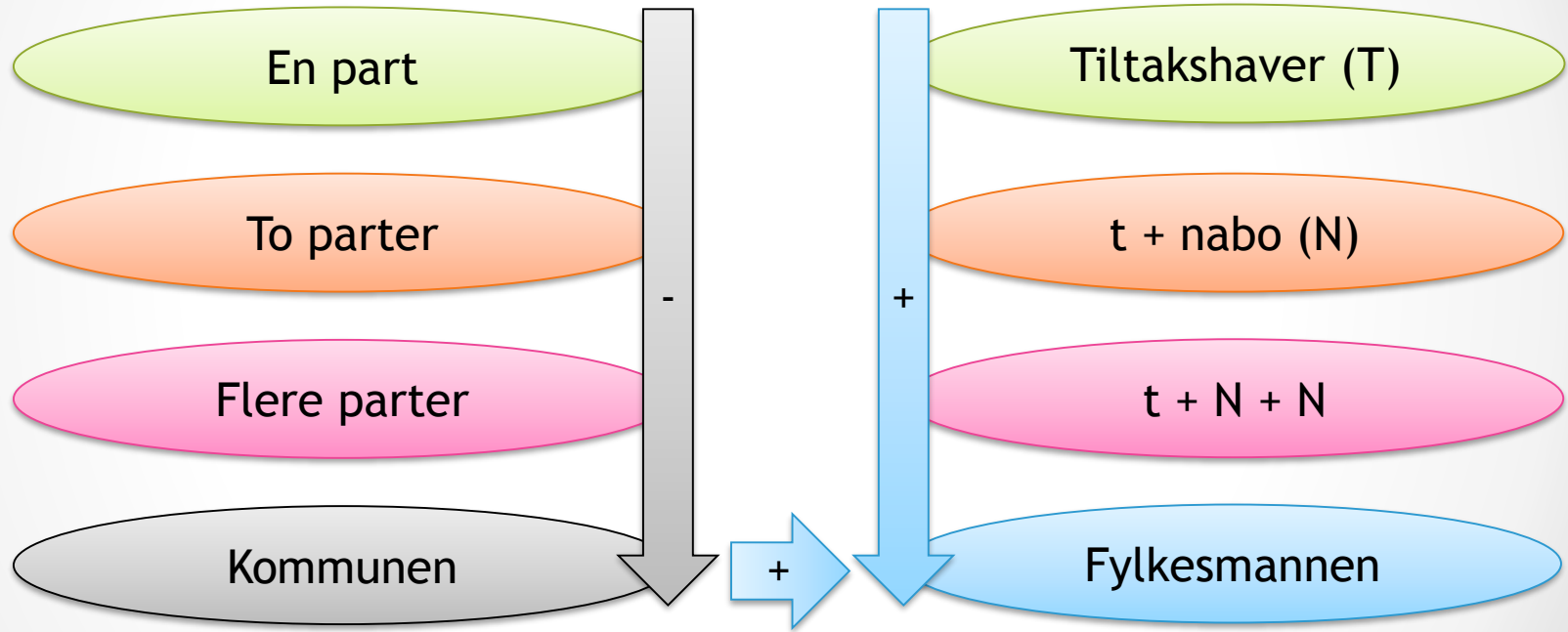
Endringskompetanse ved ulike partskonstellasjoner i klagesaker

Endringskompetanse ved ulike partskonstellasjoner i klagesaker

Endringskompetanse ved ulike partskonstellasjoner i klagesaker

Endringskompetanse ved ulike partskonstellasjoner i klagesaker

En part

Kommunen

Tiltakshaver (T)

«Den kan oppheve eller endre vedtaket dersom den finner klagen begrunnet», jf. fvl. § 33 annet ledd annet punktum

«Blir det ikke truffet avgjørelse som nevnt i annet ledd, skal saken sendes klageinstansen...», jf. fvl. § 33 fjerde ledd første punktum

Mer

I klagers
favør

Ikke til
skade for
klager

Ikke
stadfestelse

Endringskompetanse ved ulike partskonstellasjoner i klagesaker

En part

Kommunen

Tiltakshaver (T)

«Underinstansen bør også ha adgang til bare delvis å imøtekomme klagen. Er klageren ikke fornøyd med den nye avgjørelse - eller finner forvaltningsorganet ikke grunn til å endre sitt vedtak - må saken oversendes klageinstansen. Det er ikke meningen at den myndighet som har truffet det vedtak det klages over, nå skal ta opp en helt ny behandling av saken.»,
jf. Forvaltningskomiteens innstilling (1958) s. 292

Delvis
medhold

I det
vesentlige

Rimelig
grunn til å
tro

Endringskompetanse ved ulike partskonstellasjoner i klagesaker

En part

Kommunen

Tiltakshaver (T)

«Den kan oppheve eller endre vedtaket dersom den finner klagen begrunnet», jf. fvl. § 33 annet ledd annet punktum

Formål:

Effektivitet

Rettsikkerhet

Endringskompetanse ved ulike partskonstellasjoner i klagesaker

En part

Fylkesmannen

Tiltakshaver (T)

«Vedtaket kan ikke endres til skade for klageren, med mindre dennes interesser finnes å måtte vike for omsynet til andre privatpersoner eller offentlige interesser. Melding om slik endring må være sendt klageren innen 3 måneder...», jf. fvl. § 34 tredje ledd første og annet punktum

Til skade for klager:

Interesse-
avveining

Meldingsfrist

§ 35 (4) -
ugyldighet

Endringskompetanse ved ulike partskonstellasjoner i klagesaker

En part

Fylkesmannen

Tiltakshaver (T)

«Av hensyn til klageren bør imidlertid denne kompetansen brukes med forsiktighet.», jf. Ot.prp. nr. 3 (1976-77) s. 96

Forsiktighet ved skade

Kvalifisert interesseovervekt

Endringskompetanse ved ulike partskonstellasjoner i klagesaker

En part

Fylkesmannen

Tiltakshaver (T)

«Vedtaket kan ikke endres til skade for klageren, med mindre dennes interesser finnes å måtte vike for omsynet til andre privatpersoner eller offentlige interesser. Melding om slik endring må være sendt klageren innen 3 måneder...», jf. fvl. § 34 tredje ledd første og annet punktum

Formål:

Rettsikkerhet

Endringskompetanse ved ulike partskonstellasjoner i klagesaker

To parter

Kommunen

t + N (klager)

«Den kan oppheve eller endre vedtaket dersom den finner klagen begrunnet», jf. fvl. § 33 annet ledd annet punktum

I klagers
favør

Til skade for
tiltakshaver:

Bør vise
varsomhet
Åpenbart:

Endringskompetanse ved ulike partskonstellasjoner i klagesaker

To parter

Kommunen

t + N (klager)

Interesse-
konflikt

«Når det ligger slik an, er det lite hensiktsmessig at underinstansen treffer nytt vedtak med mindre klagen skulle vise at det første vedtak åpenbart var et feilgrep. For ikke å trekke saken unødige i langdrag, bør klagen ellers sendes klageinstansen til endelig avgjørelse.», jf. Ot.prp. nr. 3 (1976-1977) s. 93

Formål:

Effektivitet

Endringskompetanse ved ulike partskonstellasjoner i klagesaker

To parter

Fylkesmannen

t + N (klager)

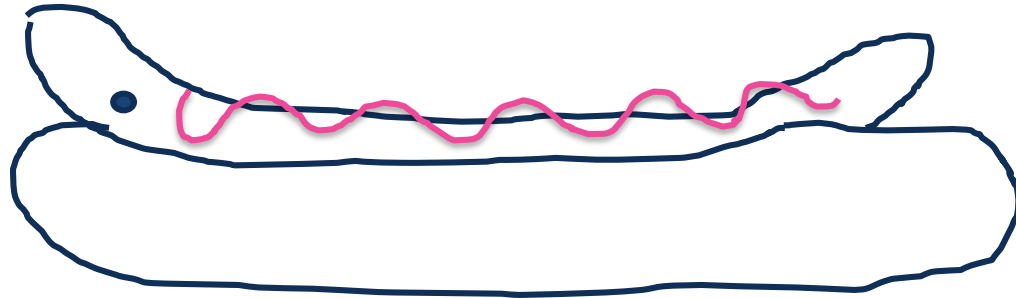
«Vedtaket kan ikke endres til skade for klageren, med mindre dennes interesser finnes å måtte vike for omsynet til andre privatpersoner eller offentlige interesser. Melding om slik endring må være sendt klageren innen 3 måneder...», jf. fvl. § 34 tredje ledd første og annet punktum

Til skade for tiltakshaver

Til skade for klager på vilkår

Endringskompetanse ved ulike partskonstellasjoner i klagesaker

---

Endringskompetanse ved ulike partskonstellasjoner i klagesaker

Flere parter

Kommunen

t + N + N

- «Det kan f.eks. være slik at én får medhold i sin klage slik at vedtaket endres på det aktuelle punkt mens en annen ikke gis medhold og vedtaket ovenfor denne klageren fastholdes. Her vil noen si at det er fattet et nytt vedtak som må påklages på nytt, mens andre vil kanskje mene at saken må sendes til klageinstansen for avgjørelse av klagen som ikke førte frem. Sagt på en annen måte: Skal den som ikke har fått medhold i sin klage måtte klage på nytt selv om endringen som er gjort gjelder et annet spørsmål?»

Endringskompetanse ved ulike partskonstellasjoner i klagesaker

Flere parter

Kommunen

t + N + N

«Den kan oppheve eller endre vedtaket dersom den finner klagen begrunnet», jf. fvl. § 33 annet ledd annet punktum

«Blir det ikke truffet avgjørelse som nevnt i annet ledd, skal saken sendes klageinstansen...», jf. fvl. § 33 fjerde ledd første punktum

A

Nytt vedtak som kan/må påklages?

Nytt vedtak som må oversendes Fylkesmannen?

B

Endringskompetanse ved ulike partskonstellasjoner i klagesaker

«Langt på veg kan vi seie at bruk av reelle omsyn er å stille spørsmålet rett», Kåre Lilleholt

Endringskompetanse ved ulike partskonstellasjoner i klagesaker

---

A eller B?

C: Eller kanskje selve spørsmålet er feil og løsningen er hverken A eller B?

Endringskompetanse ved ulike partskonstellasjoner i klagesaker

Flere parter

Kommunen

t + N + N

«Den kan oppheve eller endre vedtaket dersom den finner klagen begrunnet», jf. fvl. § 33 annet ledd annet punktum

«Blir det ikke truffet avgjørelse som nevnt i annet ledd, skal saken sendes klageinstansen...», jf. fvl. § 33 fjerde ledd første punktum

C: Kompetanse:
Medhold,
stadfestelse,
skade?

Endringskompetanse ved ulike partskonstellasjoner i klagesaker

Flere parter

Kommunen

t + N + N

Ordlyden
isolert

+ -

«Den kan oppheve eller endre vedtaket dersom den finner klagen begrunnet», jf. fvl. § 33 annet ledd annet punktum

«Blir det ikke truffet avgjørelse som nevnt i annet ledd, skal saken sendes klageinstansen...», jf. fvl. § 33 fjerde ledd første punktum

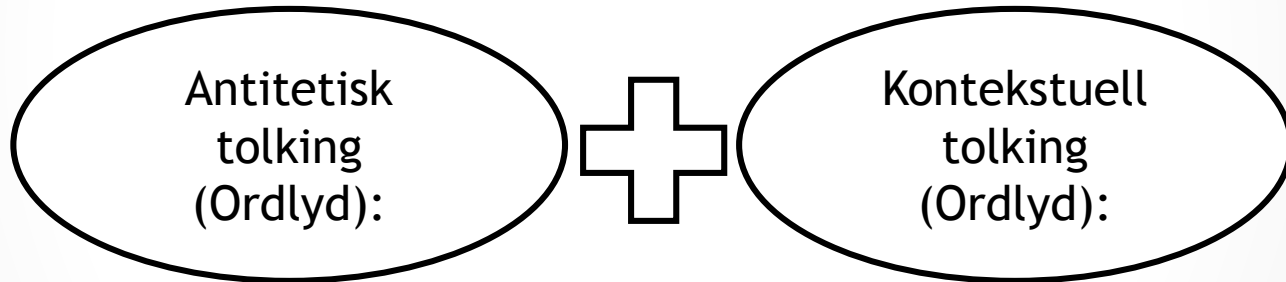
I en klagers
favør?

Stadfestelse
overfor en
annen klager?

Til en annen
klagers skade?

Endringskompetanse ved ulike partskonstellasjoner i klagesaker

---

Endringskompetanse ved ulike partskonstellasjoner i klagesaker

Kontekstuell
tolking

Ordlyden

-

Flere parter

Kommunen

Fylkesmannen

t + N + N

«Den kan oppheve eller endre vedtaket dersom den finner klagen begrunnet»

«Vedtaket kan ikke endres til skade for klageren, med mindre...»

«Begrensningene i første og annet punktum gjelder likevel ikke når vedtaket også er påklaget av en annen klager, og dennes klage finnes begrunnet.», jf. fvl. § 34 tredje ledd siste punktum

Antitetisk
tolking

Til skade for tiltakshaver

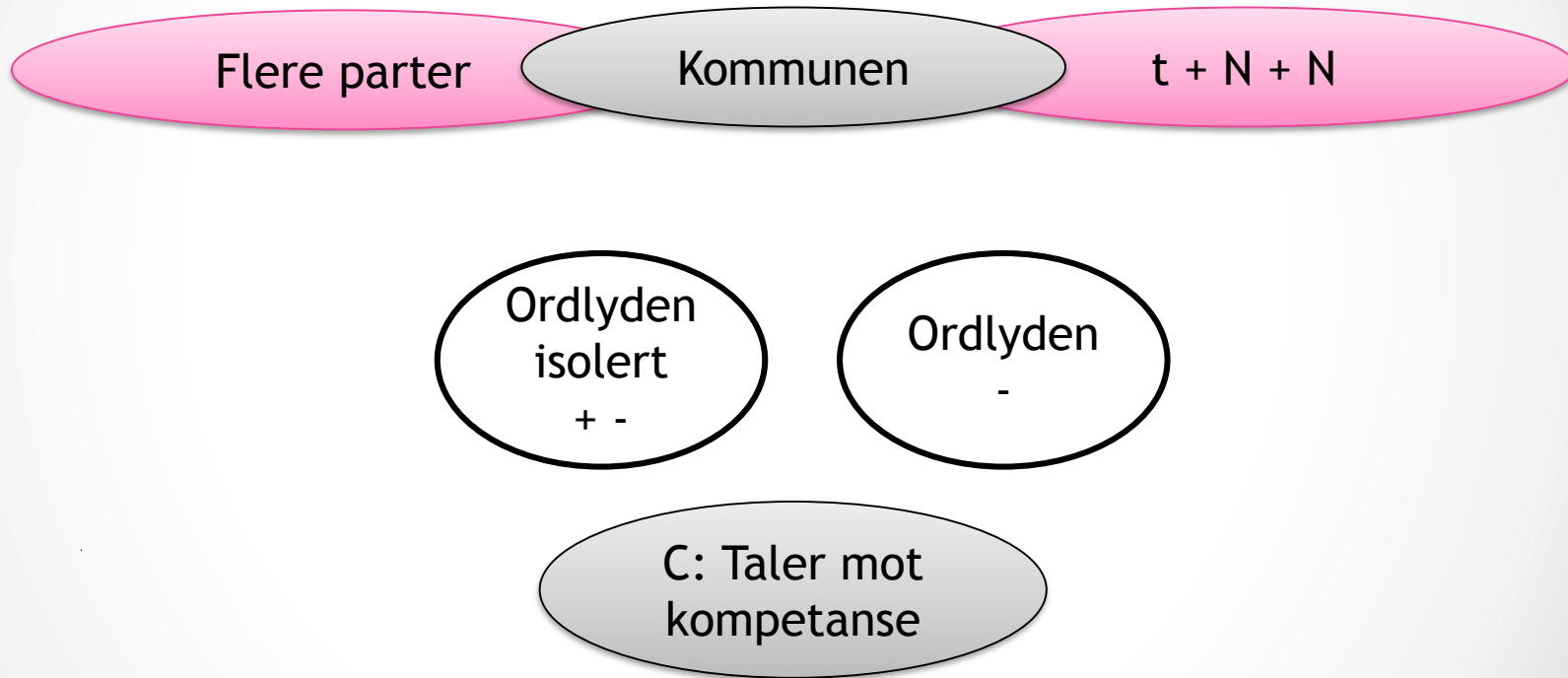
I favør av en, til skade for andre klagere uten vilkår

Til skade for klagere på vilkår

Endringskompetanse ved ulike partskonstellasjoner i klagesaker

---

Endringskompetanse ved ulike partskonstellasjoner i klagesaker

Flere parter

Kommunen

t + N + N

Interesse-
konflikt

«Når det ligger slik an, er det lite hensiktsmessig at underinstansen treffer nytt vedtak med mindre klagen skulle vise at det første vedtak åpenbart var et feilgrep. For ikke å trekke saken unødig i langdrag, bør klagen ellers sendes klageinstansen til endelig avgjørelse.», jf. Ot.prp. nr. 3 (1976-1977) s. 93

Den mest
komplekse
interessekonflikt

C: Taler mot
kompetanse

Endringskompetanse ved ulike partskonstellasjoner i klagesaker

Flere parter

Kommunen

t + N + N

«Underinstansen bør også ha adgang til bare delvis å imøtekomme klagen. Er klageren ikke fornøyd med den nye avgjørelse - eller finner forvaltningsorganet ikke grunn til å endre sitt vedtak - må saken oversendes klageinstansen. Det er ikke meningen at den myndighet som har truffet det vedtak det klages over, nå skal ta opp en helt ny behandling av saken.»,
jf. Forvaltningskomiteens innstilling (1958) s. 292

C: Taler mot kompetanse

Endringskompetanse ved ulike partskonstellasjoner i klagesaker

Flere parter

Kommunen

t + N + N

«Den kan oppheve eller endre vedtaket dersom den finner klagen begrunnet», jf. fvl. § 33 annet ledd annet punktum

Formål:

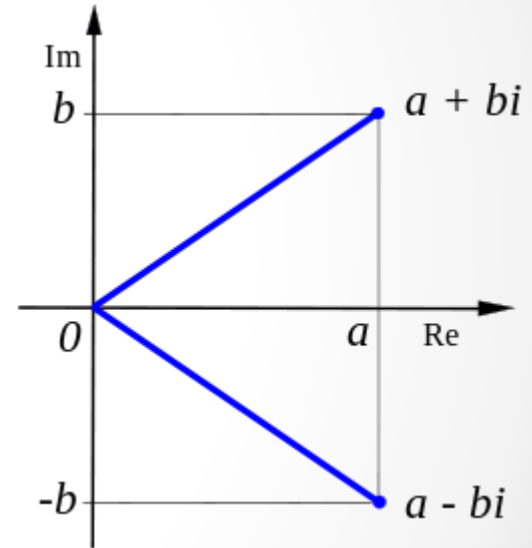
Effektivitet

Rettsikkerhet

C: Taler mot kompetanse

Endringskompetanse ved ulike partskonstellasjoner i klagesaker

Konsekvens-orientert tolking:

Endringskompetanse ved ulike partskonstellasjoner i klagesaker

Flere parter

Kommunen

t + N + N

«Den kan oppheve eller endre vedtaket dersom den finner klagen begrunnet», jf. fvl. § 33 annet ledd annet punktum

«Blir det ikke truffet avgjørelse som nevnt i annet ledd, skal saken sendes klageinstansen...», jf. fvl. § 33 fjerde ledd første punktum

Premiss:
Medhold,
stadfestelse,
skade

Endringskompetanse ved ulike partskonstellasjoner i klagesaker

Flere parter

Kommunen

t + N + N

«Den kan oppheve eller endre vedtaket dersom den finner klagen begrunnet», jf. fvl. § 33 annet ledd annet punktum

«Blir det ikke truffet avgjørelse som nevnt i annet ledd, skal saken sendes klageinstansen...», jf. fvl. § 33 fjerde ledd første punktum

Konsekvensorientert tolking

Lovens system

Nytt vedtak som kan/må påklages?

A

B

Nytt vedtak må oversendes Fylkesmannen?

Ikke lovens system

C: Taler mot kompetanse

Rettsikkerhet

Effektivitet

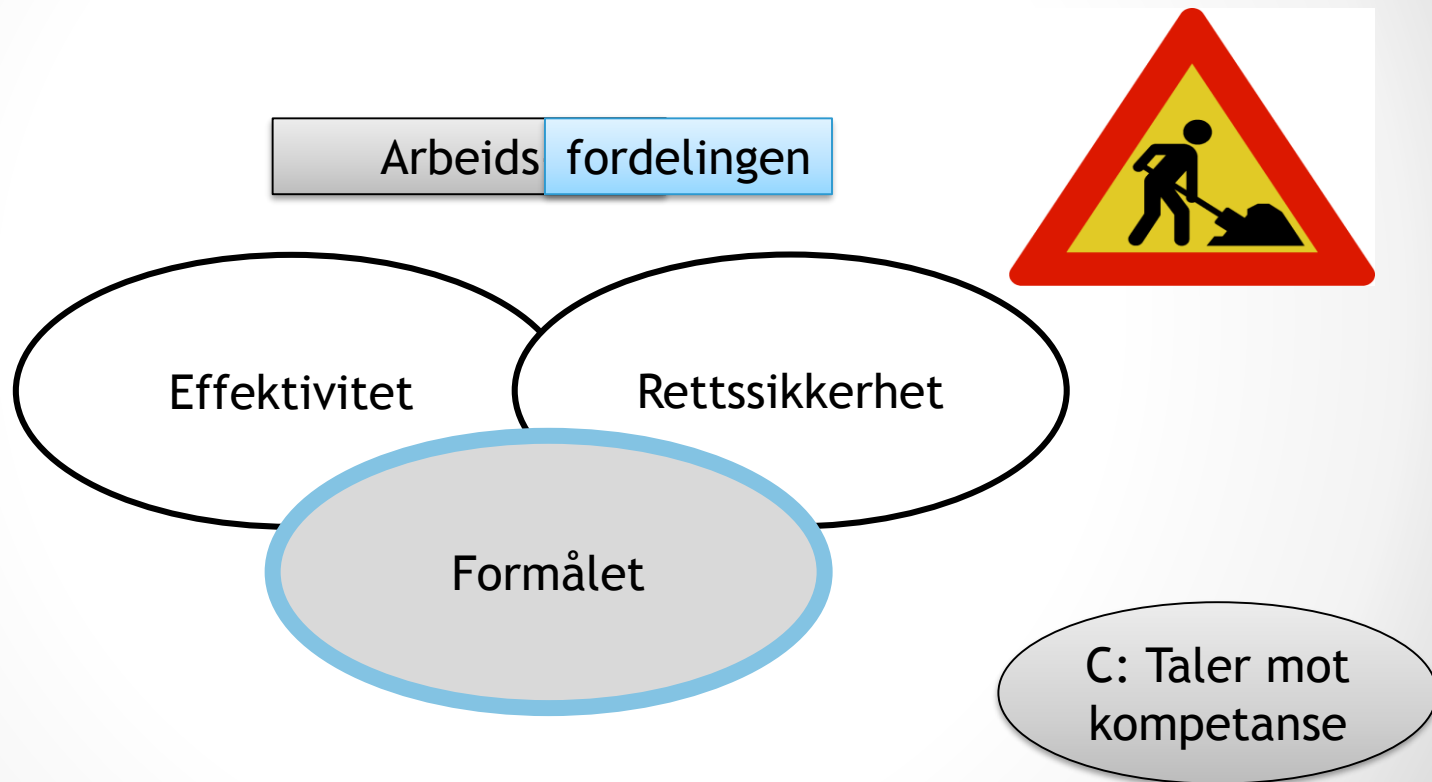
Endringskompetanse ved ulike partskonstellasjoner i klagesaker

---

Formålstolking:

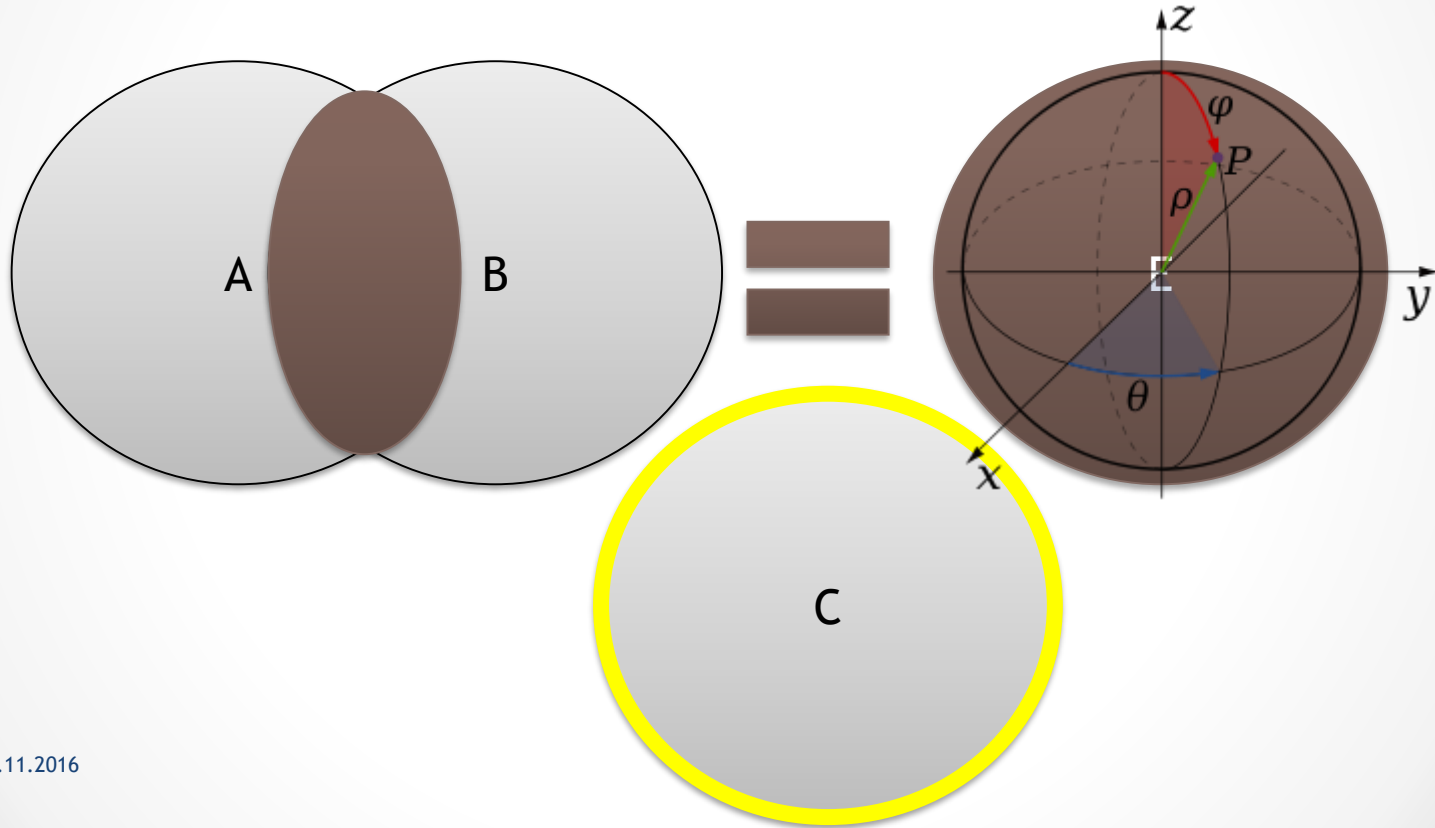

Endringskompetanse ved ulike partskonstellasjoner i klagesaker

Endringskompetanse ved ulike partskonstellasjoner i klagesaker

Endringskompetanse ved ulike partskonstellasjoner i klagesaker

---

Kommunen

- «Det kan f.eks. være slik at én får medhold i sin klage slik at vedtaket endres på det aktuelle punkt mens en annen ikke gis medhold og vedtaket ovenfor denne klageren fastholdes...»

Galt premiss

C:

Ikke kompetanse

Endringskompetanse ved ulike partskonstellasjoner i klagesaker

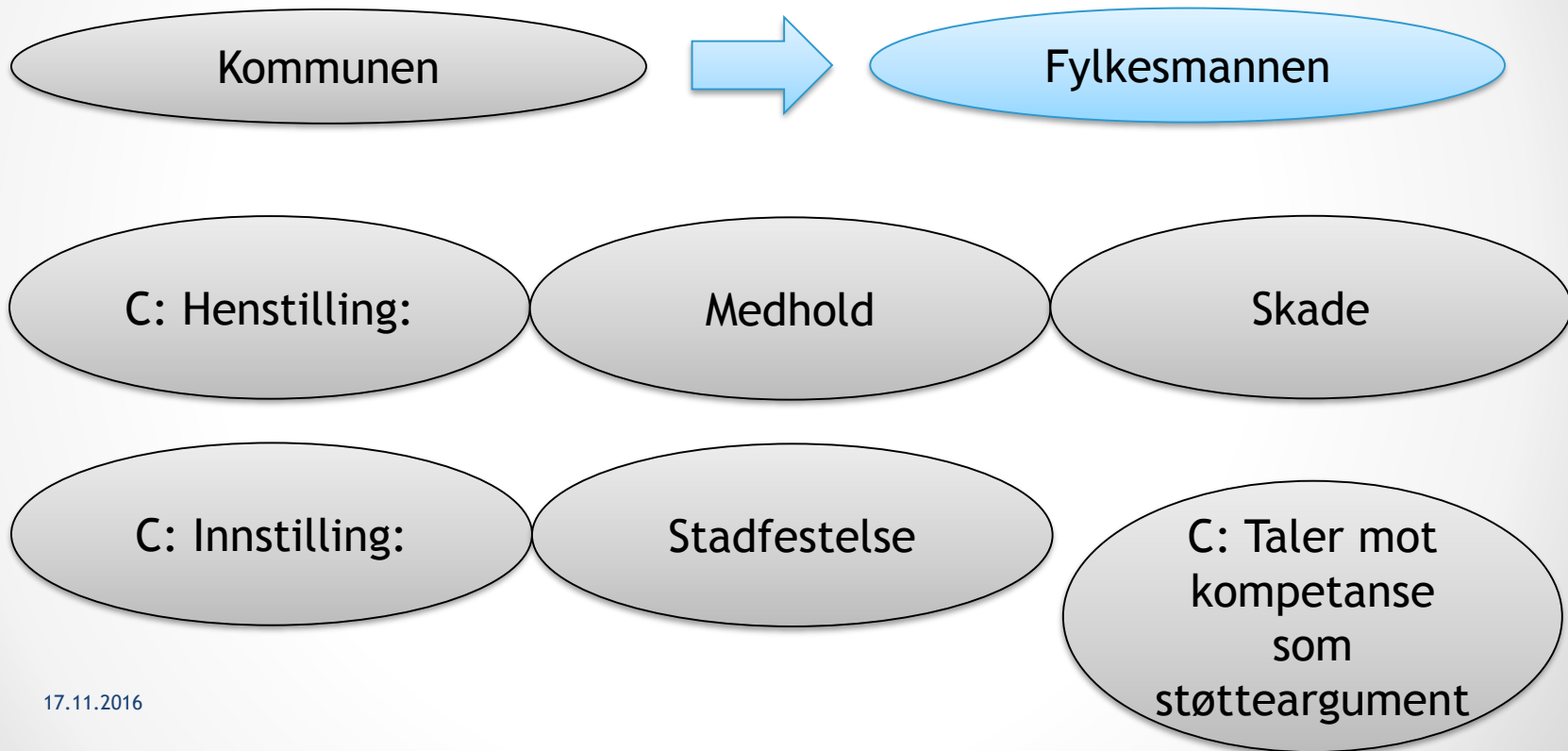

Kommunen

Endringskompetanse ved ulike partskonstellasjoner i klagesaker

Endringskompetanse ved ulike partskonstellasjoner i klagesaker

Flere parter

Fylkesmannen

t + N + N

A eller B:
Ulovlig

C:
Opphevelse?

C:
Retting?

Effektivitet

Toinstans-
behandling

Rettsikkerhet

